

Κριτική | «Πέρσες»

Ντίνα Καρρά

19/07/2023

Ένα συναίσθημα αγωνίας και μία προειδοποίηση καταστροφής σηματοδεύει το έργο «Πέρσες» του Αισχύλου. Αυτή η τραγωδία, όπου η Θεία Δίκη τιμωρεί την ύβρη του Ξέρξη κι όπου η φρόνη του πολέμου, η καταρράκωση της ήττας, το πένθος και ο θρήνος συνταράσσουν τους επιζώντες μιας ανυπολόγιστης καταστροφής, ευτυχεί από την Ομάδα Σημείο Μηδέν με καθοδηγητή το Σάββα Στρούμπο.

Με αρωγό την εξαιρετική μετάφραση του Γιώργου Μπλάνα, ο σκηνοθέτης αντιμετωπίζει το έργο «Πέρσες» υπό το πρίσμα της Νέμεσης, της θεϊκής οργής και τιμωρίας δηλαδή. Σε ένα δυστοπικό τοπίο με έντονη τη δυσοίωνη αίσθηση, ο περσικός λαός, συνειδησιακά τυφλωμένος και τόσο διαβρωμένος από το δίπολο εξουσία - πόλεμος, αρνείται πεισματικά να δει την αλήθεια κατάματα και να λειτουργήσει αναστοχαστικά και αυτοκριτικά. Το τραγικό αδιέξοδο της αδηφάγας στάσης του αποτελεί τη μήτρα ενός παροξυσμικού θρήνου. Θεωρούν ότι είναι αήττητοι, προορισμένοι να πολεμούν και να κατακτούν εδάφη και ότι αυτό είναι το πεπρωμένο τους.

Δεν πρόκειται για ένα πατριωτικό δράμα, ούτε ένα αντιπολεμικό έργο. Τούτη η «παραφορά της υπεροπλίας» οδηγεί στη Νέμεση -στη στιγμή της θεϊκής τιμωρίας- και τελικά στην Τίση, δηλαδή στην πτώση. Όλα συγκλίνουν στη συγκίνηση, στη διαβάθμιση του πάθους, από την αρχική ταραχή και ανησυχία έως τη συντριβή, την απόγνωση και το θρηνητικό κομμό της εξόδου. Οι επαναλαμβανόμενες οιμωγές, τα βαρβαρικά ονόματα, το προφητικό όνειρο της βασιλομήτορος Άτοσσας, το φάντασμα του Βασιλιά Δαρείου, ο οδυρμός του εθνοκτόνου Ηγεμόνα, αλλά και οι γόοι του Χορού των γερόντων, ενορχηστρώνονται σε ένα αρμονικό *lamento* για τον όλεθρο και την εξόντωση.

Η παράσταση του Σάββα Στρούμπου είναι το αποτέλεσμα πολύμηνου εργαστηρίου της Ομάδας «Σημείο Μηδέν». Πρόκειται για μία αξιόλογη

δουλειά συνόλου, με έξι ισάξιους ερμηνευτές σε μια ποιητική ανάπλαση του υλικού μέσα από τις φωνές και τα σώματά τους. Η καλλιτεχνική ομάδα -αποτελούμενη από την Ρόζυ Μονάκη, την Έβελυν Ασουάντ, τον Μπάμπη Αλεφάντη, την Άννα Μαρκά Μπονισέλ, την Έλλη Ιγγλίζ και τον Ντίνο Παπαγεωργίου- λειτουργεί υποδειγματικά με στοχοπροσήλωση, άρτια τεχνική σώματος, φωνής, αναπνοής, πειθαρχία, κοινό όραμα, πολύ ταλέντο. Στο υπέροχο ηχητικό σύμπαν, του Ζήση Σέγκλια, τα κορμιά τους πάλλονται συθέμελα και οι φωνές τους είναι το ηχείο του λόγου, χωρίς «ψείρες» και χειλόφωνα.

Λιτή η σκηνογραφία και ενδεικτικά τα κοστούμια της Κατερίνας Παπαγεωργίου.

Άρτιες οι φωτοσκιάσεις του Κώστα Μπεθάνη.

Αδιαμφισβήτητα, πρόκειται για δείγμα γραφής ενός σκηνοθέτη με άποψη και εκφραστικό κύρος. Μια σπουδή στην έννοια της συντριβής κι ένας ύμνος στη δικαιοσύνη μέσα από την πνευματική διαδρομή μιας αξιέπαινης ομάδας.